

LUX FILM DAYS

3 FILMER
24 SPRÅK
28 LÄNDER

© Les Films de Pierre

120 BPM (120 BATTEMENTS PAR MINUTE)

En film av Robin Campillo
Frankrike

120 BPM (120 BATTEMENTS PAR MINUTE)

EN FILM AV ROBIN CAMPILLO

I början av 1990-talet i Frankrike, mitt under den pågående aids-epidemin, genomför den militanta gruppen Act Up en rad olika aktioner i offentliga miljöer för att försöka få de politiskt ansvariga att ta bättre ansvar för att förebygga sjukdomen, underlätta tillgången till ännu inte färdigstade läkemedel, eller bara försöka väcka liv i en allmänhet som fortfarande tror att det endast är utslagna och "marginaliserade" människor – homosexuella, människor som fått blodtransfusioner, fångar, heroinister osv. – som drabbas av sjukdomen.

Robin Campillo låter sig inspireras av sina egna erfarenheter som aktivist och ger oss ett mycket verklighetstroget porträtt av gruppen, även om han också fokuserar på vissa personer som vi får följa på nära håll. Gruppens existens karakteriseras av dess starka vilja att agera och ställa frågor, av konflikter, av en önskan att skaka om folk, väcka dem ur deras apati och motverka den allmänna likgiltigheten, av häftigheten i de spektakulära aktionerna, men även av de känslor som väcks när man möter en sjukdom som urskillningslöst dödar människor omkring en, eller till och med en själv ...

EN MILITANT FILM?

120 BPM är en film om en grupp militanta aktivister, men den är också klart och tydligt en militant film. Den handlar om den kamp som Act Up förde i Frankrike och filmen visar att det var riktigt att kämpa, samtidigt som den hävdar, om än indirekt, att kampen fortfarande är aktuell. Som en av personerna i filmen förklarar var och är Act Up inte en grupp till stöd för de sjuka, utan gruppens aktioner syftade till att visa att epidemin inte bara var ett folkhälsoproblem utan även hade en politisk, ekonomisk och social dimension.

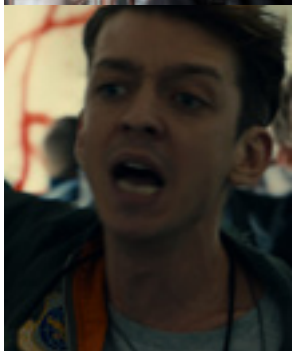
Politisk i den mening att den franska staten inte hade förstått hur akut situationen var och vägrade att föra en politik som inriktades på förebyggande åtgärder för riskgrupperna, men även för befolkningen i stort, särskilt de unga. Ekonomisk därför att läkemedelsföretagen, som ifrågasätts i filmen, satte sina egna ekonomiska intressen framför behandlingen av de sjuka. Social därför att samhället likgiltigt tittade på när döden tog unga människor, vars enda misstag var att tillhöra minoritetsgrupper eller stigmatiserade grupper.

Dessa frågor, att det är de sjuka själva som måste ta ansvar för sin sjukdom, att alla folkhälsoåtgärder får en politisk dimension och att man måste kämpa för att motverka samhällets likgiltighet inför sjukdom och lidande, gör filmen aktuell.

FILMENS UPPBYGGNAD

Trots detta finns många fler aspekter i filmen än de rent militanta. Den rekonstruerar händelseförloppet på ett sätt som går utöver det dokumentära och tillåter filmregissören att ständigt glida över från kollektivet till individen, från det offentliga till det privata, från den militanta kampen till de personliga känslorna. Scenariot förtydligar filmens utveckling från ett porträtt av en grupp till en beskrivning av en intensiv och passionerad relation mellan två av personerna, Sean och Nathan, den ene hiv-smittad, den andre inte. Tonen i filmen förändras därmed successivt, från högljudda protester och krav till känslorna när den du älskar får sitt sjukdomsbesked, och den sista delen i filmen är ännu starkare och domineras av dödens ständiga närvaro.

Filmerna är uppbyggda på ett sätt som gör det möjligt att återkommande glida mellan olika skeenden och scener, så att man under hela filmen får en mer eller mindre stark känsla av

© Céline Nieszawer

© Céline Nieszawer

© Les Films de Pierre

förskjutningar och förflyttningar i tid och rum. Filmer bygger ofta på att vi kastas in i handlingen och direkt känner oss närvarande i det som sker, men här försöker filmregissören skapa distans till de bilder vi ser, genom bakgrunds ljudet, särskilt musiken, genom att samma händelser visas flera gånger fast ur olika vinklar eller genom att rytmen i filmen bromsas in och förändras på ett oväntat sätt.

HOPP I TID OCH RUM

Filmskaparen använder sig av ett stort antal återblickar (eller hopp i tid och rum) som man först knappast lägger märke till eftersom de fogas in på ett så naturligt sätt. Alldeles i början av filmen kastas vi till exempel in i en pågående aktion där aktivisterna gör sig redo att störa ordningen vid en officiell konferens om aids. Gruppen filmas med handkamera och man ser endast en liten del av scenen bakifrån. I nästa sekvens skildras hur man redogör för vad som hände vid aktionen med aktivisternas olika åsikter om agerandet, eftersom konferensens ledare har fått låtsasblod över sig och dessutom tvingats bära handbojor en kort stund. Här har filmen klippts så att vi får en bred bild av scenen, med utgångspunkt mitt i rummet. Hur man gör en film kan verka självklart, men här åstadkommer omtagningarna och repriserna att åskådarna (och även aktivisterna) får en känsla av distans, en distans som manar till diskussion och eftertanke.

Distanseringen är dock inte nödvändigtvis intellektuell, utan kan tvärtom ha en stark känslomässig inverkan. Efter aktionen vid Melton Pharms laboratorier får vi följa hur gruppen åker hem i tunnelbanan och försöker slappna av, efter att ha suttit flera timmar på polisstationen. Sean pratar om hur vacker himlen är i solnedgången, och tillägger sedan mycket melankoliskt: "Det finns stunder när jag inser att aids verkligen har förändrat mitt liv". Men direkt efter börjar han gapskratta och alla andra brister också ut i skratt. Skratten suddar dock inte ut känslan i det han just har sagt, och bakom finns naturligtvis starka privata känslor som han försöker ta udden av med ironi.

Detta böljande fram och tillbaka mellan det privata och det offentliga, mellan aktioner och personliga känslor, mellan nuet, det förflutna och en oerhört osäker framtid, blir möjligt genom filmens uppbyggnad och klippning. I en mycket vacker scen knyts nuets militanta aktioner ihop med personens framtidshopp och den melankoli som kan anas när regissörens blick riktas mot en svunnen stund som aldrig kan komma tillbaka: Nathan går i Prideparaden med Sean, som är utklädd till amerikansk hejarklackstjej, när han snubblar, faller på knä, och hans blick (och kameran) fokuseras på ett flygblad som ligger på marken, med texten "Jag vill att du lever!"

Detta ögonblick filmas dessutom i ett långsammare tempo, bakgrunds ljudet blir plötsligt dovt och ljud och musik försvinner. Kameran riktas mot Sean som dansar och därefter mot Nathans leende ansikte. Flygbladets text appellerar givetvis till Nathans mest personliga känslor, för han vill ju att hans partner ska leva och överleva, men denna kameraåkning i slow motion visar också ett skeende som stoppas, ett fryst ögonblick, där vi skimtar det avtryck som denna minnesbild gjort i huvudpersonens (och filmregissörens) inre. Hela denna filmsekvens flyter mjukt och skapar en sammansatt och mycket skör bild, där nuets eufori blandas med en knapp förmimbar melankoli och längtan efter det som varit.

RYTM

Filmens titel är en tydlig anspelning på ett hjärta som slår snabbare än normalt. Och det första intrycket av denna mer än två timmar långa film är faktiskt den våldsamma rytmen i Act Ups aktioner, som mycket snabbt avlöser varandra, till exempel när aktivisterna raskt marscherar in i företaget Melton Pharms lokaler och på några sekunder sprutar ner väggarna med låtsasblod. Detta intryck är helt korrekt, för det är med hjälp av en taktfast och rytmisk klippning som filmregissören visar de många olika aspekterna i Act Ups verksamhet. Det kan röra sig om militanta handlingar, stormöten och lägesrapporter, verksamhet i olika arbetsgrupper och vetenskapliga förklaringar om mediciner som kanske kan motverka viruset, aktioner i skolmiljö eller personliga relationer, vänskap, kärleksförbindelser och konflikter mellan de olika personerna. Filmen följer samma principer som gäller för de möten vi får följa, där man inte applåderar de olika talarna utan nöjer sig med att knäppa med fingrarna för att sammanträderna inte ska ta för lång tid. För filmen, precis som för alla som slåss mot sjukdomen, är det ont om tid och det råder ett slags undantagstillstånd.

Men detta intryck gäller bara till viss del, och Robin Campillo arbetar på ett effektivt sätt med förändringar i rytmen. Filmen verkar följa det tempo som gäller på musikklubbar där människorna dansar natten igenom, men i samma sekvens kan den glida över i en mycket mer melankolisk sång som egentligen utgör det musikaliska huvudtemat.

Kameran förefaller vara i konstant rörelse för att följa aktivisternas aktioner, men det händer också flera gånger att den stannar upp. Det kan vara för att i en panoramabild skildra hur Sean och Nathan semestrar på en öde strand, eller för att under tystnad visa hundratals kroppar av demonstrerande människor som ligger på Paris gator för att symbolisera epidemins framfart, eller slutligen för att bokstavligen visa upp Seans död, en enskild människas död som träffar oss åskådare – liksom Nathan – som ett knytnävsslag i magen. Men det är även en kollektiv död, som får sin fulla politiska innebörd genom en sista aktion från Act Up.

Filmens styrka ligger i att den på detta sätt ständigt blandar det kollektiva och det individuella, och hela tiden väver samman det mest privata med det politiska.

© Celine Nieszawer

© Celine Nieszawer

DISKUSSIONSPUNKTER

Utöver de frågor som föreslås nedan är flera aspekter i filmen *120 BPM* värda ytterligare eftertanke och diskussion.

- *120 BPM* är naturligtvis en film om minnen av en kamp som man kan tycka är avslutad idag. Men på vilket sätt kan filmen sägas vara aktuell, och hur aktuell är den kamp som fördes av Act Up, en organisation som fortfarande är aktiv?
- Vad tycker du om Act Ups aktioner? Behövdes de? Var de våldsamma? Effektfulla? Klumpiga? Absolut nödvändiga? Förstår du de diskussioner och debatter som visas i filmen och som fick aktivisterna att agera?
- Tycker du att kampen mot aids (och även andra sjukdomar) endast gäller dem som insjuknat och de grupper som berörs av sjukdomen? Finns det något som gör att en sådan kamp bör anses vara inte bara kollektiv utan även universell?

les grignoux

EUROPEISK FILM FÖR EUROPAS MEDBORGARE

Efter förra årets upplaga, då initiativet firade sin tioårsdag, fortsätter LUX-priset att omfatta en häpnadsväckande mängd olika genrer och röster genom filmer av unga talangfulla kvinnliga och manliga regissörer från Europa. Europaparlamentet har glädjen att presentera de tre filmer som tävlar om LUX-filmpriset 2017:

120 BPM (*120 battements par minute*), en film av Robin Campillo (Frankrike)

SAMEBLOD, en film av Amanda Kernell (Sverige, Norge, Danmark)

WESTERN, en film av Valeska Grisebach (Tyskland, Bulgarien, Österrike)

Filmerna tar på ett varmt och intelligent sätt upp aktuella ämnen och återspeglar skeenden i dagens Europa. De visar personer som med öppna ögon iakttar världen omkring sig för att försöka förstå verkligheten och de samhällen eller grupper som de är en del av. Genom att våra historier berättas och förstärks av de känslor som en film kan förmedla, lyfts den europeiska filmens kvalitet och mångfald fram, liksom dess betydelse för att skapa sociala värden och kulturell gemenskap. Se gärna filmerna under den sjätte upplagan av LUX-filmdagarna.

LUX-FILMPRISET

Kulturen spelar en avgörande roll för våra samhällen.

Med detta i åtanke lanserade Europaparlamentet 2007 LUX-filmpriset med målet att öka distributionen av europeisk film i Europa och uppmuntra till europeisk debatt om viktiga samhällsfrågor.

LUX-filmpriset är ett mycket speciellt initiativ. Medan de flesta europeiska samproduktioner enbart visas i ursprungsländerna och sällan sprids till andra länder, inte ens inom EU, ger LUX-filmpriset tre europeiska filmer den unika möjligheten att textas på EU:s 24 officiella språk.

Vinnaren av LUX-filmpriset röstas fram av Europaparlamentets ledamöter och offentliggörs den 15 november 2017.

LUX-FILMDAGARNA

LUX-filmpriset har även gett upphov till LUX-filmdagarna. Sedan 2012 har de tre filmer som tävlar om LUX-filmpriset presenterats för en större europeisk publik under LUX-filmdagarna.

Under LUX-filmdagarna är alla välkomna att ta del av en bestående kulturupplevelse som inte känner några gränser. Från oktober till december kan du träffa filmentusiaster från hela Europa genom att gå och se de tre tävlande filmerna på något av Europeiska unionens 24 officiella språk. Glöm inte att rösta på din favoritfilm på vår webbsida luxprize.eu eller på vår Facebooksida!

PUBLIKENS OMNÄMNANDE

LUX-filmprisets publikpris kallas Publikens omnämmande. Glöm inte att rösta på en av de tre filmerna före den 31 januari 2018! Du har chansen att bli utvald att delta på den internationella filmfestivalen i Karlovy Vary i juli 2018 – på inbjudan av Europaparlamentet – och tillkännage namnet på den film som fått publikens omnämmande.

TITTA,
DISKUTERA
& RÖSTA!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

REGI: Robin Campillo

MANUS: Robin Campillo

SKÅDESPELARE: Nahuel Pérez Biscayart, Arnaud Valois, Adèle Haenel, Antoine Reinartz

FOTO: Jeanne Lapoirie

PRODUCENTER: Hugues Charbonneau, Marie-Ange Luciani

PRODUKTION: Les Films de Pierre, France 3 Cinéma, Page 114, Memento Films Production, FD Production

ÅR: 2017

SPELTID: 144 minuter

GENRE: Drama

LAND: Frankrike

ORIGINALSPRÅK: Franska

DISTRIBUTÖRER: Folkets Bio

Text färdigställd i augusti 2017

